



De wereld door de ogen van een loopbaancoach

Hoe we zowel heilig als kwaadaardig zijn

Vanuit een religieus oogpunt zijn goed en kwaad duidelijk van elkaar gescheiden. Zeker nu we de periode van kerst in gaan lijken we onze goede kanten in de schijnwerper te plaatsen. Maar meestal doen we dat het hele jaar door. We plaatsen onszelf maar al te graag aan de kant van de 'goede'. Of dit objectief gezien juist is kan worden betwist. Hebben we dan allemaal zowel God als de duivel in ons zitten?

De afgelopen weken heb ik -want nerdmodus aan- gekeken naar een miniserie op YouTube van een televisieprogramma omtrent de Eerste Wereldoorlog genaamd '14-18 Dagboeken uit de Eerste Wereldoorlog'. Als je wil ontdekken hoe kwaadaardig we zijn dan zijn beide wereldoorlogen een prachtig voorbeeld, waarbij overigens het woord prachtig wel iets misplaatst is.

Normale mensen. Mensen zoals jij en ik. Opgegroeid in een periode in de geschiedenis van de mensheid waarin 'the sky the limit' leek. Ook aan het begin van de 20e eeuw leek alles op rolletjes te gaan. Er werden om de haverklap nieuwe ontdekkingen gedaan, de voedselvoorraden waren ruimschoots gevuld en de levensstandaard van alle Europeanen ging met sprongen vooruit. Niets leek een prachtige toekomst nog in de weg te staan. We konden vrij door Europa reizen per trein, Zeppelins staken het Britse Kanaal over en de burger ervoer dat het leven niet alleen uit werken bestond.

Ondanks dat de spanningen tussen de grootmachten al op behoorlijke hoogte was waren de 'gewone burgers' gewoon hun leven aan het leiden. Op het land, in de stad of ter zee.

Wederom, normale mensen zoals jij en ik. De spanning kwam tot een explosie na de moord op Frans Ferdinand. De rest is geschiedenis.

Vervolgens waren wij mensen in staat om, op industriële wijze, elkaar ongenadig af te slachten. Met de komst van machinegeweren en artillerie leek alle eer omtrent het slagveld te zijn gesmolten als sneeuw voor de zon. We konden onszelf deze slachting goedpraten in onze gedachten. We deden het voor volk- en vaderland. Omdat zij de vijand waren. Omdat het je plicht was. Omdat het zo hoorde.

Laten we een sprong van honderd jaar maken waarbij we uitkomen in het heden. Ook nu lijkt weer 'the sky the limit' te zijn. Maar ook nu zijn er spanningen, zowel tussen verschillende landen als tussen verschillende bevolkingsgroepen. Het Westen tegen het Midden Oosten. Het Westen tegen Rusland. En misschien ook wel een beetje China. En Noord-Korea. Ook al lijkt dat conflict nu minder op springen te staan. En dan hebben we natuurlijk nog de autochtone Nederlander tegen de niet westerse immigranten. Want die moslims, die zijn maar vreemd. De pro Piet tegenover de anti Piet. En als zwarte Piet je niet bevalt, dan rot je maar op naar je eigen land.

We plaatsen onszelf altijd bij het goede team. Ondanks dat onze acties soms negatief van aard kunnen zijn praten we dat goed doordat 'het doel de middelen heiligt'. Onze standpunten en meningen, onze politieke- of religieuze overtuigingen, onze huidskleur of sociale status, het zijn allemaal teams en hokjes waar we onszelf in plaatsen. En vervolgens praten we alles goed zodra het past binnen de denkwijze van het team waar we ons achter scharen.

En hierbij lijken we ons geweten, ons gevoel voor datgene te doen dat goed is, op de achtergrond te verdringen. Ondanks dat ons gevoel ons verbindt met een bepaalde groep of overtuiging is het onze ratio die probeert onze fouten goed te praten. Diep gewortelde gevoelens en verlangens als erkenning, als volwaardig gezien te worden en verbondenheid met de groep kunnen vorm krijgen door je te scharen achter bepaalde ideologieën. Het is dan ook niet gek dat mensen hun standpunten met eventuele agressie hierin verdedigen. Omdat het hun raakt in de kern.

De diepe verlangens die ik hierboven beschreven zijn onschuldig van aard. We herkennen ze waarschijnlijk allemaal. De uiting die we geven aan deze verlangens daarentegen kunnen door onze ratio nogal kwaadaardig uitpakken. En hier komen we op het punt waarin we moeten zoeken naar een balans. Een balans tussen strijden waar we in geloven en strijden om de ander 'te vernietigen'.

Dat we uiting geven aan onze diepe verlangens is prima. Dat we ergens voor staan is mooi en kan zingeving bieden in een wereld die in waanzin gehuld is. Maar laten we nooit onze negatieve acties goedkeuren in het kader van onze overtuiging. Want iedere dag opnieuw kiezen we ervoor of we onze engel aan het roer plaatsen of onze duivel.

De keuze ligt altijd bij jou.